

[Henry Christensen.]

underskud på 1,2 mill. kr., der jo overraskende er opstået i forbindelse med den kgl. ballets Amerikaturné i 1960, er dækket på den lovmæssigt rigtige måde.

Balletturneen var jo et led i det „Danmark i USA“-fremstød, som i øvrigt med fornøden tilslutning, også finansieringsmæssigt, fandt sted i 1960. Dette fremstød er af så mange og på så mange måder blevet rost, og jeg har ikke noget som helst ønske om at trække noget fra i denne ros. Tværtimod finder også jeg det godt og rigtigt, at Danmark herigennem forsøgte at skabe øget goodwill, og det behøver vi derfor ikke at diskutere i dag.

Et led i dette fremstød var udsendelsen af den kgl. ballet. Vi er alle både glade for og stolte af vor ballet, og jeg agter heller ikke på nogen måde at rejse kritik af, at man fik den idé at lade balletten indgå i fremstødet i USA. Der kunne endda være god mening heri, selv om man kunne regne med, at turneen ikke kunne svare sig. Et forudset underskud måtte vel i så fald være indgået i fremstødets samlede økonomi og måtte være vurderet herudfra, men det faktiske er vel tværtimod, at man traf sine dispositioner om balletturneen i forventning om, at turneen økonomisk kunne hvile i sig selv i kraft af de indtægter, der gennem de forskellige arrangementer kunne opnås. Et sådant økonomisk resultat havde også tidligere turneer med balletten kunnet fremvise, og det kgl. teater gav i forbindelse med planlægningen også denne gang udtryk for, at der var grund til at forvente økonomisk balance opnået.

Det må vel derfor have været under denne forudsætning, at danske statsmyndigheder indvilgede i at stille vort stats-teaters ballet til rådighed for den ny USA-turéné. I modsat fald måtte myndighederne, specielt når man ikke finder, at underskuddet kunne komme det kgl. teaters regnskab ved, skaffe sig de fornødne midler i forvejen. Det skete ikke, og man har heller ikke ladet balletunderskuddet figurere i regnskabet for USA-fremstødet, hvis regnskab man i øvrigt har været så stolt af.

Den eneste rimelige forklaring, når vi i dag skal vurdere, hvordan man har disponeret senere hen, især da de myndigheder, der accepterede balletens udsen-

delse, er vel derfor, at man ikke regnede med noget underskud, i hvert fald ikke noget betydeligt underskud, men et sådant underskud er altså opstået, og vi må i dag på dette grundlag sige, at her har myndighederne fejldisponeret. Der er selvfølgelig forklaringer på, at man ender med et underskud på 1,2 mill. kr., men her er det netop, at en offentlig disposition, der bagefter viser sig at have medført et underskud på over 1 mill. kr., ikke bør kunne finde sin afgørelse på den måde, at folketinget unddrages sine normale muligheder for kontrol og stillingtagen. Det er dette, der efter venstres opfattelse er hovedbegrundelsen for den forespørgsel, vi har stillet.

To fremgangsmåder kunne måske med rimelighed være anvendt. Den ene er, at underskuddet var påført det kgl. teaters regnskab, men jeg forstår, at det har man fra teatrets side ikke anset for rigtigt; det havde ikke noget med normal teaterdrift at gøre, hævder man, og jeg er tilbøjelig til at være enig i dette synspunkt.

Den anden fremgangsmåde, den, der efter vor opfattelse burde være anvendt, er, at man havde søgt en bevilling på normal vis og ved henvendelse til finansudvalget havde skabt grundlag for folketingets indseende med de statsmidler, der her skulle anvendes, og herigennem havde fået dækket det opståede underskud, for selvfølgelig, når underskuddet for en statsudsendelse var opstået, måtte det dækkes, men det er ikke ligegyldigt, på hvilken måde man søger et sådant underskud dækket. Ved at gå til finansudvalget ville der netop være blevet givet folketinget adgang til at efterforske årsagen til underskuddet og til de fejlpositioner, der eventuelt måtte foreligge. Man ville så i finansudvalget have kunnet undersøge, hvorfor turneen i 1956 kunne balancere, mens den i 1960 måtte give et underskud på 1,2 mill. kr. Måske ville det så vise sig, at der var taget mindre forretningsmæssige hensyn, at der måske var fejldisponeret på den ene eller den anden måde, og den eller de pågældende ansvarlige ministre ville måske være blevet kritiseret herfor. Det er måske endog tænkeligt, omend, tror jeg, ikke særlig sandsynligt, at man havde fundet det helt i sin orden med et